

דף כד.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' בכורות פ"ה ה"ד

עין בסעיף הקודם

שו"ע יו"ד סימן שמו"ה

עין בסעיף הקודם

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' שהיטה פי"ב הי"א

אָסוּר אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ נוֹהֵג בְּנִקְבוֹת * שְׁזָה בְּנָה וְדַאי. וְאִם
נֹדַע וְדַאי שְׁזָה הוּא אָבִיו אֵין שׁוֹחֲטִין שְׁנִיָּהֶן בְּיוֹם אֶחָד.
וְאִם שָׁחַט אֵינוֹ לוֹקֵה. שְׁהַדְּבָר סָפֵק אִם נוֹהֵג בְּזָכָרִים אוֹ
אֵינוֹ נוֹהֵג:

שו"ע יו"ד סימן טז ס"ה

ה. אם הוא כרוך אחריה ק חזקה שהיא אמו ר.

צ. כסף משנה: איסור אותו ואת בנו נוהג בנקבות וכו'. בפרק אותו ואת בנו (תולין דף ע"ח:) תניא אותו ואת בנו נוהג בנקבות ואינו נוהג בזכרים חנניא אומר נוהג בין בזכרים בין בנקבות ואמרינן בגמרא (דף ע"ט) דרבי יהודה סבר [אין] חוששין לזרע האב ובסוף כתובות (דף קי"א:) פסקינן הלכה כר' יהודה ובפרק אותו ואת בנו אסיקנא דרבי יהודה ספוקי מספקא ליה אי חוששין לזרע האב ולפיכך פסק רבינו בה כדין הספיקות דאין שוחטין ואם שחט אינו לוקה:

ק. פי' דבוק תמיד לילך אחריה אמרינן מסתמא היא ילדתו והניקתו. ט"ז ס"ק ה'. מיהו באביו לא מהני כרוך אחריו אלא דוקא בעינן דיודעין בודאי שזה אביו, כגון שהיה בחדר אחד עם הפרה אז אסור. כף החיים אות כ'.

ר. וכל זה לענין איסורא אבל לענין מלקות לא מהני כרוך אחריה. כ"כ הש"ך בס"ק ה'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: ומן הספק אין חוששין ש לאותו ואת בנו.

שו"ע יו"ד סימן שטז ס"ב

ב. לקח בהמה מניקה^ה מעכו"ם אינו חושש שמא בנה של אחרת אלא בחזקת שילדה ואפי' זה שמניקה הוא כמו מין אחר, ואפי' כמין חזיר פטורה.

עין משפט ג. הרמב"ם הל' בכורות פ"ד ה"ח

לְקַח בְּהֵמָה מִיְנִיקָה מִן הַנְּכָרִי^א אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא בְּנָה שֶׁל אַחֶרֶת הִיא מִיְנִיקָה אֲלָא הֲרִי זֶה בְּחֻזְקַת שְׂלִידָה. וְאֶפְלוּ הִיא זֶה שְׂמִינִיקָה כְּמוֹ מִין אַחֵר וְאֶפְלוּ כְּמִין חֲזִיר הֲרִי זֶה פְּטוּרָה מִן הַבְּכוּרָה. וְכֵן בְּהֵמָה שֶׁהִיא חוֹלְבַת פְּטוּרָה מִן הַבְּכוּרָה שָׂרֵב הַבְּהֵמוֹת אֵינָן חוֹלְבוֹת אֲלָא אִם כֵּן כָּבֵר יִלְדוּ:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' מאכלות אפורות פ"א ה"ד

בְּהֵמָה טְהוֹרָה שְׂלִידָה כְּמִין בְּהֵמָה טְמֵאָה אֵף עַל פִּי שְׂאִינֹ מִפְּרִיס פְּרָסָה וְלֹא מֵעֶלְהָ גֵרָה אֲלָא כְּמִין סוּס אוֹ

ש. אפי' לאיסורא, ואפי' דומה ממש בתואר האם, וגם אם שוחט נודמן לשחוט הרבה כבשים ועזים רבים אצל גוי צריך להזהר לשחוט ביום הראשון כל הזקנות וביום שאחריו כל הילדות. ועיין בכף החיים אות כ"ה.

ת. היינו שידענו שהיא חולבת אע"פ שלא ילדה עדיין, דאם לא כן תיפוק ליה מדין חולבת, כמו שפסק מר"ן בסעיף ג'. ש"ך ס"ק ה'.

א. כסף משנה: לקח בהמה מניקה מן הנכרי וכו'. גם זה משנה שם (דף כ"ג): ואיפסיקא בגמ' הלכתא כרשב"ג דמתני'. ומ"ש ואפילו היה זה שמניקה כמו מין אחר ואפילו כמין חזיר וכו'. מימרא דרבי יוחנן שם (דף כ"ד). ומ"ש וכן בהמה שהיא חולבת וכו'. בפ"ג דבכורות (דף כ"ו): פלוגתא דר' יהושע ור"ע ופסק כר' יהושע דרביה הוא:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

חֲמוֹר לְכֹל דְּבַר הָרִי זֶה מִתָּר בְּאַכִּילָהּ. בַּמָּה דְּבָרִים
אֲמוּרִים בְּשִׁילָדָה לְפָנָיו. אֲבָל אִם הִנִּיחַ פָּרָה מְעַבְרַת
בְּעֶדְרוֹ וּבָא וּמָצָא כְּמִין חֲזִיר כָּרוּךְ אַחֲרֶיהָ אֵף עַל פִּי
שֶׁהוּא יוֹנֵק מִמֶּנָּה הָרִי זֶה סָפֵק וְאָסוּר בְּאַכִּילָהּ. שְׁמָא מִן
הַטְּמָאָה נוֹלַד וְנִכְרַךְ אַחַר הַטְּהוּרָה:

שו"ע יו"ד סימן עט ס"ב

ב. ז. טמאה שילדה כמין טהורה אע"פ שיש לה כל סימני טהרה אסורה ^ב.
וטהורה שילדה כמין טמאה ^ג מותרת אע"פ שיש לה כל סימני
טמאה, ודוקא שילדתו בפנינו, אבל הניחה מעוברת ואח"כ מצא מן
טמאה הולך אחריה אע"פ שכרוך אחריה ויונק ממנה אסור ^ד, שמא מן
הטמאה נולד ונכרך אחר טהורה זו ^ה.

דף כד:

הרמב"ם הל' מעילה פ"א הי"א עין משפט א.

הַשׁוֹחֵט בְּכוֹר י או שְׂאֵר מְקַדְּשִׁין. תּוֹלֵשׁ אֶת הַשְּׁעָר מִכָּאֵן
וּמִכָּאֵן לַעֲשׂוֹת מְקוֹם לַסֶּכִּין. וּבְלִבֵּד שְׁלֵא יִזְיָנוּ מִמְּקוֹמוֹ:

- ב. ממשנה בכורות דף ה'. דכל היוצא מן הטמא טמא והיוצא מן הטהור טהור. ש"ך ס"ק ד'. וכמבואר במשנה שם.
- ג. ודוקא כמין בהמה טמאה אבל כמין עוף טהור אסור, וכמ"ש בסי' י"ג סעיף ה' ב"ח. וש"ך ס"ק ה'.
- ד. אפי' לא היה בעדרו דאמרינן בא מעדר אחר דבשל תורה ספיקו להתמיר. ש"ך ס"ק ו'.
- ה. וה"ה טהור שכרוך אחרי טמאה שהניחה מעוברת ולא ילדה לפנינו אסור דחיישינן לחומרא שזהו שנולד ממנה. ש"ך ס"ק ז'. ואפי' יש טהור בעדרו. פר"ח אות ט'.
- ו. כסף משנה: השוחט הבכור וכו'. משנה בפרק ג' דבכורות (דף כ"ד):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

שו"ע יו"ד סימן שח פ"ג

ג. כשבא לשוחטו או לראות את מומו, מותר לתלוש הצמר^ז של מקום השחיטה.

ודוקא ביד אבל לא בכלי שלא יהיה נראה כגוזז.

הגה: והצמר שתלש אסור בהנאה^ח.

עין משפט ב.ג. הרמב"ם הל' מעילה פ"א ה"י

מִתֵּר לְתִלְשׁ אֶת הַשֵּׁעַר לְכַתְּחֵלָה^ט מִן הַקְּדָשִׁים כְּדִי לְהִרְאוֹת הַמוֹם לְמַמְחָה. וְאוֹתוֹ הַשֵּׁעַר שֶׁתִּלְשׁ אוֹ שֶׁנִּשְׁרַח מִן הַבְּהֵמָה אוֹ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר הָרִי זֶה אָסוּר בְּהִנָּיָה אֶפְלוּ לְאַחַר שִׁישְׁחָטוּ מִפְּנֵי מוֹמָן. גְּזֵרָה שְׂמָא יִשְׁהֶה אוֹתָן הוֹאִיל וְאֵינָן בְּאֵין לְכַפְּרָה. אֲבָל צָמַר הַנוֹשֵׂר מִן הַחֲטָאִת וְהָאֲשָׁם מִתֵּר בְּהִנָּיָה לְאַחַר שִׁחִיטָתָן מִפְּנֵי מוֹמָן. הוֹאִיל וּלְכַפְּרָה הֵן בְּאֵין אֵינוֹ מִשְׁהֶה אוֹתָן. וְאִם נִתְּלַשׁ מִן הָעוֹלָה הָרִי זֶה סָפֵק. וְכָל שִׁיתִּלְשׁ מִכָּל הַקְּדָשִׁים אַחַר

ז. ובלבד שלא יזיזנו ממקומו שלא יאמרו מום עושה בקדשים, רש"י שם. אלא יניחנו מסובך עם הצמר מכאן ומכאן. ש"ך ס"ק ב'.

ח. ב"י בשם הרמב"ם בפ"א מהלכות מעילה.

ט. כסף משנה: מותר לתלוש השיער לכתחלה וכו'. בפרק ג' דבכורות (דף כ"ה כ"ו). ומה שכתב ואותו השיער שתלש או שנשר וכו' הרי זה אסור בהנאה אפילו לאחר שישחטו מפני מומן וכו'. שם במשנה פלוגתא דתנאי ופסק כחכמים ואליבא דר"י דאמר בגמרא אמר ר"נ הלכה כר"י הואיל ותנן בבחירתא כוותיה וכו' אמר ר"נ בר יצחק מתני' נמי דיקא וכו'. ומ"ש אבל צמר הנושר מהחטאת והאשם מותר וכו'. שם בגמ'. ומ"ש ואם נתלש מן העולה הרי זה ספק. שם בעיא דלא איפשיטא: וכל שיתלש מכל הקדשים וכו' חוץ מן הבכור וכו'. כתב הר"י קורקוס ז"ל שיש ללמוד כן מדקתני בבחייתא בכור בעל מום משמע וכן מדנקט דוקא בכור מהטעם שנתבאר בבעיא עולה תמימה משמע דבבעלת מום ליכא ספיקא:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

שֶׁנֶפֶל בְּהֶן מוּם הָרִי הוּא מִתָּר בְּהֵנִיָּה שְׁהָרִי לֹא תִלֵּשׁ
בְּיָדוֹ. חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַפְּעֻשׁ שְׁאֵף הִנְתִּילֵשׁ מִמֶּנּוּ אַחַר
שֶׁנֶפֶל בּוֹ מוּם אָסוּר בְּהֵנִיָּה:

הרמב"ם הל' יום טוב פ"ג ה"ג

הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב מִתָּר לוֹ לְתִלֵּשׁ צָמֵר לְמָקוֹם
הַסֵּכִין בְּיָדוֹ. וּבְלִבְד שְׁלֹא יִזְיָנּוּ מִמָּקוֹמוֹ אֲלֵא יִשְׁאֵר שָׁם
מִסָּבֶךְ כְּשֶׁאֵר צָמֵר הַצָּוָאֵר. אֲבָל בְּעוֹף לֹא יִמְרֹט מִפְּנֵי
שֶׁהוּא דָּרְכוּ וְנִמְצָא תוֹלֵשׁ בְּיוֹם טוֹב:

שו"ע יו"ד סימן שח ס"ג

עיינ לעיל עין משפט א

שו"ע או"ח סימן תצח סי"ב

יב. טז. השוחט ביו"ט אינו רשאי לתלוש הצמר גם כדי לעשות מקום
לסכין^י, אלא מפנה ומזיז אותו^כ לצדדים, ואם נתלש נתלש^ל.

י. דתולש הוא אב מלאכה שעוקר דבר מגידולו, ואינו מצורך השחיטה דאפשר בלא
תלישת השער, והגם שזה תולש כלאחר יד דאין דרך אלא לגזוז, מ"מ מדרבנן אסור במתכוון
או בפסיק רישיה גזירה תולש אטו גוזז. אבל הרמב"ם מתיר לתלוש ביד השער במקום הסכין
ביו"ט ובלבד שלא יזיזנו משם אלא ישאיר אותו מסובך, והשו"ע ורוב הפוסקים פסקו דלא
כרמב"ם מ"מ בשעת הדחק יכול לעשות ע"י עכו"ם דהו"ל שבות דשבות במקום מצוה. כה"ח
אות ק"ב.

כ. והוסיף הרמ"א כאן היינו בידו והוא מב"י, אבל ע"י מסרק או כלי אחר אסור. מ"א ס"ק
כ"ג.

ל. דהו"ל דבר שאינו מתכוון. לבוש.